

Henrik Nielsen: Jeg har endnu aldrig hørt en Finansminister forelægge et Finanslovsforslag, uden at han samtidig har led-saget det med en høflig Henstilling til Medlemmerne om endelig ikke at stille for store Krav til Statskassen, thi den har altid været saa anstrengt, at den ikke har taalt saadanne store Krav. Jeg tror nok, det er noget, alle Finansministre siger; men der er vist desværre alt for god Grund til det. Det var ellers rart, hvis man til en Forandring fra Finansministeren kunde høre: Nu er jeg for en Gangs Skyld i det heldige Tilfælde at kunne bede ærede Medlemmer om at komme med Ordre om Gennemførelsen af en eller anden Reform; de skal blive effektueret, efter som Ordre indkommer. Men saadant noget har vi heller ikke hørt denne Gang. Nej, Finansministeren sagde ligesom tidligere: Vær meget forsigtig med Kravene, og skulde der være et enkelt Medlem, som omgaaes med den Tanke muligvis at ville kræve Reform gennemført, som andrager 10—20 Mill. Kr., saa afstaa endelig derfra, for det er ganske haabløst.

Finansministeren nævnede eksempelvis en Bro over Lille Bælt som noget, der slet ikke kunde være Tale om. Naar den højt-ærede Finansminister siger, at saadan er den finansielle Situation, saa passer det, derom er ikke den fjerneste Tvivl, og det kunde ikke falde mig ind at staa op, og stille Krav om at bygge Bro over Lille Bælt, naar jeg har faaet at vide af Finansministeren, at der ingen Penge er til det. Men det er ikke umiddelbart indlysende, at der ikke netop i denne Tid skulde være nogle flere Penge til Gennemførelse af nyttige Reforme end tidligere. Jeg tænker her paa den Periode, vi nylig har gennemlevet, de 4 Aar, hvori der dog er tjent, som man kalder det — jeg siger udtrykkelig, som man kalder det —, mange Penge herhjemme. Var der nu noget urimeligt i at drage den Slutning, at naar vi har haft en Periode herhjemme, som har været noget af en lille Guldalder, skulde denne Periode kunne give et saa godt samfundsmæssigt Overskud, at man kunde tillade sig Gennemførelse af saadanne Reforme, som man under tidligere knappere Tider har maattet give Afkald paa? Jeg synes, det laa nær at tænke sig den Mulighed — man kan jo sagtens tænke en hel Del. Men der er ikke andet at gøre end at holde sig til Kendsgerningerne, og det er da disse, at Statskassen er anstrengt, Kommunekasserne er anstrengte, Banker og Sparekasser er blevet det, efter-

haanden som Uddragene er blevet stadig flere og flere.

Og saa spørger man: Hvad er da Pengene brugte til? Ja, vi ved alle sammen, hvad Krigsperioden har kostet, hvad Arbejdsleds-hedsunderstøttelserne har kostet, hvad de store Lønningslove, hvad Prisreguleringer og overhovedet Dyrtidsforanstaltninger har kostet, og endelig, hvad Militærvæsenet har kostet. Ikke mindst Militærvæsenet, det er en af de kedeligste Poster. De øvrige Udgifter har Samfundet været nødt til at afholde, og jeg kan jo ogsaa sige, at det har været nødt til at afholde Udgifter til Sikringsstyrkens Indkaldelse, da vi en Gang var kommet i Klemme med den Forsvarsordning, vi fik i 1909. Det er store Summer, det her drejer sig om. Endelig er der medgaaet en Del Penge til at forsyne de under Krigen tomte Varelagre, og efter dens Afslutning er der indført en Mængde Varer til det dobbelte eller 3-dobbelte af de Priser, man kendte før Krigen.

Der er mellem disse en meget stor Mængde, som vi uden Skade, samfundsmæssigt set, kunde undvære. Der er, som jeg sagde før, tjent en Mængde Penge under Krigen, og jeg har hørt Folk sige: Hvorfor himle saa meget op om de Folk, som har tjent Penge? Herregud, de har kun en Mave, den kan de ikke stoppe Alverden i, hvis de ikke skal have en ødelagt Fordejlse! Jeg vil skelne mellem dem, der har tjent mange Penge uden at forbruge mange, og dem, der har tjent mange og har forbrugt i mange Tilfælde alle de Penge, de har tjent — eller mere end det. Men alene dette, at de har tjent meget og brugt det hele, giver mig Anledning til at gøre Forskel paa de to Arter.

Saaledes som Samfundet nu en Gang er indrettet, vil der være nogle, der tager meget store Indtægter. Det kan i sig selv være meningsløst nok, idet mange af disse store Indtægter staa i omvendt Forhold til det samfundsnyttige Arbejde, vedkommende har ydet derfor. Men saafremt vedkommende med de store Indtægter ikke har stillet større Krav til sit eget eller sin Families Forbrug end det, han har haft rimelig Ret til efter sin Indsats i Samfundets Arbejde, er det dog ikke saa slemmt som for mange af de Menneskers Vedkommende, som har haft store Indtægter og har forbrugt en langt større Del af Samfundets Goder, end de efter den Tjeneste, de har ydet Samfundet, har rimeligt Krav paa at maatte bruge.

Jeg tænker her paa alle de Luksus-